

Tilsynserklæring for skoleåret 2025/2026 for Haderslev Realskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 515014	Skolens navn: Haderslev Realskole
----------------------	--------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Keld Skovmand

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
24-03-2026	8.	Kristendoms- undskab	Humanistiske fag	Keld Skovmand
24-03-2026	8.	Geografi	Naturfag	Keld Skovmand
24-03-2026	8.	Matematik	Naturfag	Keld Skovmand
24-03-2026	8.	Samfundsfag	Humanistiske fag	Keld Skovmand
25-03-2026	4.	Musik	Praktiske/musiske fag	Keld Skovmand
25-03-2026	4.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Keld Skovmand
25-03-2026	4.	Matematik	Naturfag	Keld Skovmand
25-03-2026	4.	Dansk	Humanistiske fag	Keld Skovmand
26-03-2026	6.	Tysk	Humanistiske fag	Keld Skovmand
26-03-2026	6.	Engelsk	Humanistiske fag	Keld Skovmand
26-03-2026	6.	Natur/teknologi	Naturfag	Keld Skovmand
26-03-2026	6.	Matematik	Naturfag	Keld Skovmand
26-03-2026	6.	Dansk	Humanistiske fag	Keld Skovmand

--	--	--	--	--

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Der blev gennemført tilsyn på skolen tre hele dage fra d. 24.-26. marts. Forud for det var der afholdt et møde med skolens forstander og en afdelingsleder d. 25. februar, hvor rammer og det overordnede fokus for tilsynet blev drøftet. Tilsynet formede sig som tre dage i og med en ny klasse hver dag: en 4. klasse, en 6. klasse og en 8. klasse. I sidste lektion blev der gennemført samtaler med fire elever fra klasserne. Som sidste år var der fokus på de anvendte læremidler, men som noget nyt var der også fokus på morgensamlingerne med sang. Den sidste dag på skolen havde jeg derfor en samtale med dens tre musiklærere og pædagogen, som er det fjerde medlem af skolens fine lærerband, der leder og akkompagnerer den daglige fællessang for 0.-6. klassetrin. Morgensangen har en vigtig funktion som skoleoffentlighed.

Det gav et godt og nuanceret indblik i skolehverdagen at følge tre klasser ud over en hel dag, og det gav et godt grundlag for at tale med eleverne i grupper bagefter. Gruppesamtalerne med eleverne var meget udbytterige. Eleverne er meget åbne og tillidsfulde og udtrykker stor tilfredshed med deres skolegang og lærere og ikke mindst det fællesskab, de er en del af. Når man følger dem i arbejdet med deres opgaver, er det let at skabe meningsfuld faglig kontakt med dem om opgavernes løsning og kvalitet. Der er umiddelbar respons – og ofte også god humor. Det er tegn på god opdragelse.

Det er let og givende at falde i samtale med lærerne, som generelt er både dygtige, engagerede og reflekterede. Der er også en stor arbejdsglæde til stede på skolen, og ud fra samtalerne med en del af de ansatte vurderes der også at være et godt og tillidsfuldt forhold mellem ledelse og personale.

Der er ikke stort fokus på mål i undervisningen, men dels er der en tydelig retning og en klar plan og struktur, dels anvendes der i flere tilfælde læremidler, som baserer sig på Fælles Mål. Fælles Mål er de mål, der er sat for undervisningen i folkeskolen af staten og vedtaget af Folketinget. Eleverne ved i alle tilfælde, hvad der forventes af dem. Det er det vigtigste.

Jeg oplevede flere eksempler på undervisning, som var objektivt fremragende. Der er plads til, at meget dygtige lærerne kan engagere og udfolde sig. Det er et afgørende kvalitetstegn ved en skole.

Jeg oplevede imidlertid også flere tilfælde, hvor de stillede opgaver, som hentes ubearbejdet fra forskellige digitale læremidler, er meget mangelfulde, enten fordi er uklare og ikke umiddelbart kan afkodes eller – i et enkelt tilfælde – er fejlbehæftet. Ubearbejdet brug af digitale læremidler må derfor frarådes. Lærerne bør på forhånd gøre sig klart, hvilke opgaveformuleringer der kan volde eleverne vanskeligheder og tage højde herfor. Eksempelvis skulle eleverne i 8. klasse lave overslag, men den elev, jeg fulgte, vidste ikke, hvad et overslag var, og gav sig derfor til at regne alle opgaverne igennem, som om de ikke var overslagsopgaver. Jeg lærte hende noget både om overslag, hvordan man laver overslag, og i hvilke typer af situationer man gør det. Dette bør være en del

af en fælles samtale på klassen.

Der kan konstateres en problematisk tendens i brugen af et digitalt læremiddel som Gyldendals Fagportaler. Eleverne læser ufokuseret og springende og henter i mange tilfælde deres oplysninger på nettet, hvor de kopierer AI-genereret indhold. Det opnår man ikke nogen videre faglig forståelse af. Samtidig er de faglige tekster i fagportalerne typisk meget generelle og utroligt kedelige og opgaverne løsrevet fra elevernes hverdagssammenhæng – som når de skal løse en opgave i geografi, der baserer sig på oplysninger, der hentes fra Hovedstadsområdet Forsyningsselskab. Det er langt væk – og måske også lidt langt ude. Det anbefales, 1) at skolens fagteams underkaster fagportalerne en kritisk vurdering, og overvejer, hvor, hvornår og hvordan der med fordel kan anvendes fysiske lærebøger i stedet, og 2) vurderer, hvordan særligt opgaverne i de digitale læremidler kan forbedres eller forklares, sådan at eleverne kan få større udbytte af undervisningen.

De interviewede elever i 8. klasse var meget tydelige i deres vurdering af opgaver. De fremhævede de lærere, der laver deres egne opgaver, og ikke bare bruger opgaver, som er formuleret af andre. Dels mærker de tydeligt forskellen, dels konstaterer de, at de ”lærer meget mere”. En tydelig forskel er, at de opgaver, der udarbejdes af lærerne, engagerer eleverne i samtale i undervisningen, fordi de inviterer til refleksion og deltagelse: ”Der er mange flere, der siger noget i timerne”, som én elev bemærkede. En anden elev viste mig et eksempel på en opgave, som han mente, var AI-genereret. Det havde han gode grunde til. Dette er en praksis, der klart må frarådes. Ansvar for kvaliteten i undervisningen kan ikke overlades til en robot.

Morgensangen indfører både eleverne og personale i en kulturel tradition og en betydningsbærende og samlende fælleshandling. Eleverne får her sange som fællesreference, som de kan tage med sig resten af skoletiden og livet. Jeg var den ene dag med i morgentimer i musik med en 4. klasse, hvor morgensangen var meget meningsfuldt integreret i undervisningen, og hvor flere af eleverne udviste stort engagement, blandt ved at bede om lov til at lave en kropslig repræsentation af den ene af ugens sange via et lille danseoptrin på scenen under morgensangen. De spurgte læreren om lov om onsdagen og lavede deres fine og fornøjelige fremvisning om torsdagen. Det er dannelse til demokratisk deltagelse. Lærerbandet udviser fornemt musikalsk værtskab og har en veludviklet sans for fællessangens betydning.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg har overværet og deltaget i undervisningen i dansk (4. og 6.), tysk og engelsk (begge 6.) samt kristendomsundskab og samfundsfag (begge 8.). Undervisningen fremstår som minimum niveausvarende (står mål med). Undervisningen i kristendomsundskab og samfundsfag baserede sig på klassesamtale om tro og demokrati ud fra åbnende, men også krævende refleksionsspørgsmål, der satte alle i gang med at tænke og en stor del også i gang med at tale. I en gruppesamtale med fire elever fra klassen blev der udtryk anerkendelse af kvaliteten af denne type undervisning som markant forskellig fra den digitalt læremiddelbaserede undervisning. Eleverne kan mærke, at der er en lærer, der vil dem noget, og som tager deres tanker alvorligt (se også de indledende bemærkninger under punkt 2.1).

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Jeg har overværet og deltaget i undervisningen i natur/teknologi (6.), geografi (8.) og matematik (4., 6. og 8.). I natur/teknologi var der en god udveksling mellem teoretisk arbejde inde og praktisk indsamlingsarbejde ude. I matematikundervisningen i 4. klasse skulle eleverne foretage arealberegninger ud fra opmålingen af forskellige af skolens udearealer, hvilket gav anledning til gode overvejelser og nødvendiggjorde praktisk samarbejde, der virkede engagerende. Undervisningen i 6. var fagligt fokuseret, velstruktureret og holdt i et højt tempo med stor og tydelig variation, som eleverne var i stand til at følge (både tempoet og variationen). I matematikundervisningen i 8. klasse arbejdede eleverne i grupper eller makkerpar, men også ind imellem alene, skønt flere gik sammen tre og tre. Jeg gik med en gruppe på tre og fulgte dem i deres individuelle løsning af opgaver i Skoledu. Opgaverne kan ikke gives til eleverne uden forklaring og tæt løbende opfølgning af en lærer.

Flere af opgaverne er indforståede eller uklart formuleret (se overslagseksemplet under punkt 2.1), en enkelt var uløselig, fordi præmissen var forkert, hvilket læreren (en vikar) så, da han blev konfronteret med den. Læremidlet kan ikke stå alene og har ikke den fornødne kvalitet. Eleverne i den gruppe, jeg sad med, var glade for at have ro til at kunne for sig selv, og de arbejdede disciplineret.

I geografiundervisningen arbejdede eleverne i grupper med et forløb om vandforsyning på Gyldendals Fagportaler. I flere observerede tilfælde er der mere fokus på at kunne løse opgaverne hurtigt end på at komme i dybden med og forstå det faglige indhold, som formidles i et generaliserende sprog, som ikke virker fængende. Eleverne springer rundt på skærmen for at finde informationer, de kan bruge i deres besvarelse af en opgave, og de er sjældent det samme sted på en side eller i et forløb af informationer. Der mangler samtidighed og sammenhæng. Jeg talte med en elev, der havde sprunget teksten over for at gå direkte til opgaverne for så at plukke de fornødne informationer ud af læremiddelteksten, forholdsvist sammenhængsløst. Han løste opgaven på rekordtid og kunne så hengive sig til sociale gruppeaktiviteter, der distraherede de andre. Læremidlet inviterer desværre til den type strategier og adfærd (se også de overordnede bemærkninger under punkt 2.1).

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Jeg har med fornøjelse overværet og deltaget i undervisningen i musik og idræt i 4. klasse. I begge tilfælde var undervisningen meget velorganiseret og gav gode rum for elevernes musikalske og fysiske udfoldelse. I musikundervisningen var der god sammenhæng mellem undervisningen og morgensangen. I begge fag opfordres og opdrages børnene til at indgå i forskellige typer af meningsbærende fællesskaber, hvad flere af eleverne udtrykker en forståelse og anerkendelse af (med andre ord, naturligvis). 4. klasse er en meget dejlig klasse.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Jeg henviser til opstillingen af prøveresultater nedenfor og bemærkningerne ovenfor.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Jeg henviser til oplistningen af prøveresultater nedenfor og bemærkningerne ovenfor.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Jeg har overværet undervisningen i engelsk i 6. klasse, hvor der var et godt niveau både aktivitets- og færdighedsmæssigt. Karaktergennemsnittet til afgangsprøven er fortsat forholdvist højt.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

Der har ikke været afholdt prøve i faget historie i år, og jeg har heller ikke overværet undervisning i faget.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Skolens musikalske kultur udmærker sig meget positivt, jf. bemærkningerne om morgensangen under punkt 2.1. Skolens tilbud er i følge min bedste vurdering fagligt fuldt ud på højde med folkeskolens. Skolens resultater ved folkeskolens afgangsprøver er listet nedenfor med landsgennemsnittet anført i parentes. Gennemsnittet til eksamen i de bundne prøver er 7,8, hvilket ligger 0,4 over landsgennemsnittet på 7,4 og 0,1 karakterpoint over det forventede ud fra den socioøkonomiske reference. Statistisk set præsterer skolen dermed som forventet (er på niveau). Udmålt på fag/bundne prøver ligger skolen enten på (dansk), lidt under (matematik), lidt over (engelsk) eller markant over landsgennemsnittet (den naturfaglige fællesprøve). Særligt det sidste er bemærkelsesværdigt.

Matematik: 6,3 (landsgennemsnit 6,6)

Dansk: 7,2 (landsgennemsnit 7,2)

Naturfag: 9,5 (landsgennemsnit 7,5)

Engelsk: 8,6 (landsgennemsnit 8,4)

I forhold til foregående år er den væsentligste forskydning, at der er en tilbagegang i matematik på næsten et helt karakterpoint (fra 7,2 til 6,3) og en fremgang i dansk på mere end ét karakterpoint (fra 7,4 til 8,6).

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Der er stor frimodighed, og hvor der er frimodighed, er grunden for at deltage i folkestyret lagt.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Undervisningen i 8. klasse på valgdagen var et skoleeksempel (undskyld!) i demokratisk dannelse, jf. de indledende bemærkninger. Jeg mener også, at morgensangen har en fundamental demokratisk dannelsesfunktion.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Disse indgår som en naturlig del af skolens praktiske værdigrundlag.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Kønsligestilling er en naturlig præmis for skolens virke og hverdag.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har to elevråd, der løbende tages med på råd i forhold til visse væsentlige beslutninger og større indsatser på skolen (indsatser vedr. trivsel og undervisningsmiljø, større investeringer). Der informeres fint om elevrådene på skolens hjemmeside, som jeg her citerer:

"Skolen har to elevråd.

Det lille elevråd omfatter 0.-5. klasserne.

Det store elevråd omfatter 6.-9. klasserne.

Begge har til formål:

* At styrke sammenholdet og samarbejdet mellem alle, der har deres gang og virke på Haderslev Realskole, det være sig elever, lærere og øvrige ansatte;

* At opmuntre eleverne til at deltage aktivt i tilrettelæggelse af arrangementer i og uden for skoletiden.

Elevrådenes møder afholdes i skoletiden med jævne mellemrum. Hver klasse vælger en repræsentant og en suppleant. Repræsentanten deltager i elevrådsmøderne og aflægger referat til sin klasse kort tid efter mødet.

Elevrådsformanden vælges på det første elevrådsmøde efter sommerferien. Formanden har mulighed for at deltage i lærerrådsmøder og bestyrelsesmøder.

Til begge elevråd er der tilknyttet en lærerrepræsentant."

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolen har i 2025 udarbejdet en skriftlig procedure, der detaljeret og tydeligt informerer om, hvad den skærpede underretningspligt indebærer. Det sker med henvisning til relevant jura og link til den kommunale hjemmeside, hvor underretningen formelt skal foretages. Underretningspligten italesættes ifølge skoleleder løbende på møder med personalet.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Dette fremgår af den skriftlige procedure.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Min indledning under punkt 2.1. har karakter af en sammenfatning.